

Ubi nas prejaka riječ

Kada sam nedavno boravila u Podgorici, kolega novinar iz crnogorskih medija, pitao me o slobodi štampe u Bosni i Hercegovini. Šta sam mogla, nego mu najiskrenije reći da u našoj zemlji možete slobodno u udarnom televizijskom terminu, na naslovnoj stranici novina, nazvati najviše državne rukovodioce lopovima, kriminalcima, ubicama, hohštaplerima...

“Oho-ho, to je potpuna sloboda!”, oduševio se kolega.

Nisam se upuštala u objašnjavanje te i takve slobode, tek sam pojasnila da je to samo odraz općeg stanja u društvu, u kojem se do riječi drži... pa, ni koliko do lanjskog snijega. Mislim da bi na ovoj našoj planeti teško mogli pronaći područje sa više datih, a neispunjenih obećanja, javno izgovorenih optužbi bez ikakvih argumenata, istina temeljenih na “rekla-kazala” dokazima. I sve to, bez ikakvih posljedica po one koji daju obećanja, optužuju i saopćavaju istine koje to, u konačnici, nisu.

Ne slažem se sa onom narodnom da se “od laži niko nije udavio”, niti sam pristalica Goebbelsove, da 30 puta izgovorena laž na kraju postane istina (možete reći da sam naivna, ali ne mogu protiv sebe), te stoga mislim da bismo svi zajedno morali malo više insistirati na odgovornosti za javno izgovorenu riječ. Za obećanje dato narodu, poslovnom partneru (domaćem ili stranom, nebitno), optužbu bilo koje vrste. često u raspravama na ovu temu pomenem čuvenu aferu Madoff u Americi. Sjećate se, Bernard Madoff, nekada ugledni finansijer, doslovno je od fondova, banaka, malih finansijera, ukrao 50 milijardi dolara. No, ne mogu se sjetiti da je bilo ko, prije nego su to uradili pravosudni organi SAD podastirući vrlo upečatljive dokaze, javno rekao “Madoff je ukrao 50, pet ili milijardu dolara”.

Ne želim se, i neću, stavljati u ulogu zaštitnika kriminalaca, lopova, onih koji su se obogatili pljačkajući ovu državu. Ali, želim da “afere od tri dana” imaju glavu i rep, da rezultiraju sudskim presudama (o pravosuđu ne bih ovaj put, ako dozvoljavate) i kažnjavanjem krivaca.

Ne mislim da se za javno dato obećanje političare treba slati u zatvor, ali nije loše razmisliti o svim neispunjenim obećanjima kada se u osami kabine nađemo sami sa glasačkim listićem, recimo.

A, kako se kažnjava za neispunjeno obećanje, imamo svjež primjer jedne međunarodne kompanije koja na sudu traži zadovoljštinu od nekih 60 miliona eura, jer je neko olako obećao nešto što nije mogao ispuniti. Istini za volju, ako do presude dođe, kaznu će platiti poreski obveznici, a ne onaj ko je obećanje dao. Na kraju, samo želim parafrazirati velikog srbijanskog pjesnika Branka Miljkovića “Ubi nas prejaka riječ”, jer mislim da smo svi mi, Bosanci i Hercegovci, žrtve prevelikih i prejakih riječi. **B**

Aida Delić,
Glavna i odgovorna urednica